

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda: Arbete mot trakasserier och kränkningar

Varekils skola
2020

Lagar och regler som styr arbetet för att främja, förebygga och åtgärda samt motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

FN:s barnkonvention artikel 2, 3, 6, 12, 19 och 28.

Skollagen 6 kap. 8§

Diskrimineringslagen 3 kap. 16§ (Lag 2016:828)

Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Ett starkare skydd mot diskriminering Prop. 2007/08:95

Förklaring av begrepp

Diskriminering är när skolan missgynnar en elev utifrån diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Trakasserier är uppträdande som kränker en annan persons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en annan persons värdighet men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. fysiskt (slag, knuffar), verbalt (hot, nedsättande ord), psykosocialt (utfrysning, blickar) eller meddelanden i skriftlig form.

Vår Vision

- **Hög måluppfyllelse**
- **God arbetsmiljö**
- **Tydlig och känd organisation**

Vår värdegrund

Vi har alla samma värde. Oavsett var vi kommer ifrån, hur vi ser ut, om vi är kvinna eller man, oavsett sexuell läggning eller vad vi tror på, är vi alla lika mycket värda.

De grundläggande värden som skall genomsyra vår skola är uttrycka i GRETA: Glädje, Respekt, Empati, Trygghet och Ansvar.

Delaktighet

Eleverna får information om handlingsplanen i början av höstterminen genom aktiv GRETA-information. Skolans värdegrund och ordningsregler diskuteras på klassrådet.

Eleverna deltar i arbetet med att upprätta handlingsplanen genom trivselenkäter och samtal på elevrådet.

Vårdnadshavarna får information om handlingsplanen via hemsidan samt genomgång på verksamhetsrådet, där de även har möjligheter att framföra synpunkter.

Skolans personal får ta del av trivselenkätens resultat och ges möjlighet att vara med och analysera samt ge förslag på nya konkreta mål och aktiviteter inför att handlingsplanen revideras. Den färdiga handlingsplanen presenteras därefter för all personal och läggs ut på intranätet.

Resultat av utvärdering föregående plan

Trivselenkäten visar en hög grad av trygghet bland eleverna på skolan, dock något lägre värde än ht 2018.

En klar majoritet av eleverna uttrycker i enkäten att de vet vem de skall vända sig till om de blir kränkta. I åk 1-3 något minskad känsla av att få hjälp om man säger till en vuxen, medan åk 4-6 uppger en klart ökande känsla av att få hjälp när man säger till.

En ökad känsla av trygghet i omklädningsrummen, men det är fortfarande den plats på skolan där flest känner otrygghet.

Färre rapporter har inkommit kring kränkning av den personliga integriteten, men är fortfarande en viktig punkt att återkommande ha med i det förebyggande arbetet.

Främjande och förebyggande arbete och aktiviteter

- **Värdegrunden** finns tillsammans med **Trivselregler** uppsatta i alla klassrum och är en återkommande punkt vid klassråd.
- **Medvetet arbete i klassrummet** gällande gruppindelningar och placeringar med stöd av bland annat lågaffektivt bemötande och genuspedagogik.
- **Skofri och mobilfri skola** för att skapa en trivsammare och tystare miljö
- **Vuxennärvaro på raster, i matsal och vid buss**
- **Klassråd med mentor** för ökad känsla av delaktighet bland eleverna
- **Elevråd och Elevskyddsombud**
- **Trivselenkät** som genomförs två gånger per läsår
- **Agerande vid problematisk frånvaro** enligt rutiner gemensamma för Orusts skolor
- **Trygghetsgrupp** för kontinuerligt arbete mot kränkningar
- **Verksamhetsråd** för att skapa ett ökat samarbete med och en ökad delaktighet för vårdnadshavare
- **Rutiner för övergångar mellan årskurser**
- **Hälsosamtal** med skolsköterska i Fsk samt åk 4. I övriga klasser genomförs årliga uppföljningssamtal.
- **”Leda i och utanför klassrummet”** – Skolomfattande arbete kring arbetsmiljö och inkludering genom tydlig struktur och samsyn. Gemensamma förhållningssätt kommer sättas upp i varje klassrum.

Rutiner för akuta situationer

- Varje händelse av trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling skall leda till en reaktion från de vuxna på skolan
- Vid konstaterad kränkning följs planen **Ärendegång vid kränkande behandling** där ärendet dokumenteras och hanteras av i första hand mentor eller i andra hand rektor samt Trygghetsgrupp.

Representanter i Trygghetsgruppen

Eva-Lena Brask är huvudansvarig och sammankallande.

Telefon 0304-334575 / eva.lena.brask@utb.orust.se

I övrigt består Trygghetsgruppen av kurator, två representanter från F-3 samt två representanter från 4-6.

Trygghetsgruppen har gemensamma möten minst tre gånger per termin.

Rutiner för att utreda, åtgärda och följa upp

När elev kränks av annan elev

- Blankett, finns på expeditionen, fylls i och lämnas till Eva-Lena.
Ärendet kan överlämnas muntligt och blankett ifyllas i efterhand om det är akut.
- När skolan inför användande av ProRenata skapas istället Ärenderapport i systemet där man lägger till Eva-Lena, kurator och rektor.
- Två representanter ur trygghetsgruppen samtalar enskilt med berörda elever
- Hemmet informeras samma dag, om ärendet bedöms som kränkning
- Bedöms ärendet som kränkning vidarebefordras dokumentationen till rektor
- Uppföljningssamtal sker efter 1-2 veckor

Om kränkningarna ej upphört:

- Upprättas handlingsplan
- Åtgärder på grupp- och eller organisationsnivå skall övervägas
- Rektor kallar till Elevhälsokonferens (EHK) om handlingsplan ej har effekt
- Bedömning görs om behov av anmälan till socialtjänst och/eller polis skall göras
- Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa underrättas Arbetsmiljöverket av rektor
- Se vidare Orust kommuns riktlinjer mot hot och våld

När elev kränks av personal

- Ärendet lämnas över till rektor som samtalar med berörd elev.
- Rektor samtalar med berörd skolpersonal.
- Möte tillsammans med rektor, personal, elev och vårdnadshavare för att samråda om lämpliga åtgärder.
- Rektor ansvarar för uppföljning med de inblandade efter en vecka samt för beslut om ytterligare åtgärder behövs.

Om elev blir diskriminerad

- Anmälan sker till rektor
- Rektor håller samtal med utsatt den eventuellt diskriminerade eleven och underrättar hemmet samma dag
- Rektor utvärderar uppgifterna och samtal sker med involverad personal.
- Vid behov ansvarar rektor för att det genomförs ändringar i skolans regler för att motverka framtida diskriminering.

Ansvarsförhållande

- All personal är ansvarig för att rapportera misstanke om kränkning, trakasserier eller diskriminering.
- Rektor ansvarar för att vidarebefordra anmälan om kränkningar och trakasserier till huvudmannen.

Kartläggning

- Samtal om arbetsmiljö och trivsel sker vid utvecklingssamtal, vid klassråd och elevråd.
- Trivselenkät genomförs bland eleverna en gång per termin.
- Alla mentorer och elever får ta del av resultaten av enkätens kartläggning.
- Resultaten analyseras av EHT samt Trygghetsgrupp som planerar insatser.

Mål 2020

- Nolltolerans mot verbala, fysiska och psykiska kränkningar – bevittnande personal skall alltid markera.
- Ökad trygghet på raster
- Yngre elever ska inte vara rädda för äldre
- Ökad känsla av trygghet i omklädningsrummen.
- Alla elever skall känna att de har rätten till sin egen kropp och ej behöver utsättas för kränkningar av den personliga integriteten.

Insatser för att nå målen

- Ökad spridning på rastvärdar för att täcka större yta.
- Rastvärdarna ha gul väst så de syns bättre.
- Ha fler styrda rastaktiviteter, ev. låta äldre elever arrangera för yngre.
- Använda sig av faddergrupperna mer för åldersblandade aktiviteter. Extra fokus på faddergrupperna under uppstartsveckorna.
- Återuppta lässtunderna, där äldre elever läser för yngre elever, och tvärt om.
- Påbörja samarbete med förskolan.
- Utvärdering av rutiner och miljö i omklädningsrummen med påföljande åtgärder (t.ex. fasta platser, skärmar, personal i omklädningsrummet)
- Aktivt arbete med hjälp av EHT i åk 1 kring vänskap, relationer och kränkningar.
- Aktivt arbete med hjälp av EHT i åk 4 kring rätten till sin egen kropp samt vikten av att respektera varandras olikheter.